

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Nds/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016200157
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1016200157.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: SPARK, s.r.o., IČO: 36 201 090, Digital Park II, Einsteinova 23, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 21463680/2015 zo dňa 15. decembra 2015, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením tejto právnej veci Krajským súdom v Bratislave, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci vedenej na Krajskom súde Bratislave pod sp. zn. 6S/18/2016 je d ô v o d n ý.

Na konanie a rozhodnutie vo veci je miestne a vecne príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne predložil vec vedenú na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/51/2016 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o miestnej príslušnosti. Predloženie spisu Najvyššiemu súdu SR odôvodnil tým, že predmetná vec napadla na Krajskom súde v Bratislave dňa 05.02.2016, teda v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého bol vecne a miestne príslušným súdom na konanie a rozhodnutie Krajský súd v Bratislave. V súvislosti s podanou žalobou robil Krajský súd v Bratislave úkony, odstraňoval nedostatok absencie povinného právneho zastúpenia, vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a predloženie administratívneho spisu, vyzval účastníkov konania, či súhlasia s prejednaním a rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania. Žalobca podal návrh na prerušenie konania a návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, o ktorých nebolo rozhodnuté. Poukázal na ustanovenie § 470 ods. 4 Civilného sporového poriadku v spojení s § 25 Správneho súdneho poriadku v zmysle ktorých možno usúdiť, že súd, na ktorom začalo konanie podľa predpisov účinných do 30.06.2016, takéto konanie aj dokončí. Taktiež aj v súlade so zásadou hospodárnosti súd v konaní postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá a predchádza tak zbytočným prietahom. Krajský súd v Trenčíne má za to, že nebolo úmyslom

zákonodarcu v súvislosti s rozsiahlou rekonštrukciou súdneho procesu, aby dochádzalo k prenášaní miestnej príslušnosti v už začatých konaniach, resp. k nanovo posudzovaniu podmienok miestnej príslušnosti po prijatí novej právnej úpravy a postupovaniu vecí na iné sudy. Krajský súd v Trenčíne ďalej uviedol, že príslušnosť súdu sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia. Uvedené (zásada perpetuatio fori) platilo jednak podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 11 ods. 1) a platí aj podľa Správneho súdneho poriadku účinného od 01.07.2016 (§ 9 ods. 1). Tým, že konanie začalo na miestne príslušnom Krajskom súde v Bratislave, trvá miestna príslušnosť tohto súdu až do skončenia veci a na tomto nič nemení ani ustanovenie § 491 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“). Krajský súd v Trenčíne poukázal aj na ustanovenie § 491 ods. 2 SSP, keďže žaloba bola podaná za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, účinkom jej podania bolo aj určenie vecne a miestne príslušného súdu na konanie, podľa vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku. Zásada perpetuatio fori nemôže byť prelomená ani novým procesným predpisom, ktorý stanovuje podmienky určenia príslušnosti inak, ako ich určoval pôvodný procesný predpis. Príslušnosť Krajského súdu v Bratislave bola určená v čase začatia konania, t.j. pri podaní žaloby a trvá podľa celého konania až do skončenia veci na Krajskom súde v Bratislave. Preto zmena právnej úpravy a stanovenie nových okolností rozhodujúcich pre určenie miestnej príslušnosti v priebehu konania nie je skutočnosťou, na základe ktorej by mal konajúci súd zistiť, že nie je vo veci miestne príslušný. Krajský súd v Bratislave realizovaním procesných úkonov, a to výziev adresovaných účastníkom, potvrdil založenie svojej miestnej príslušnosti na konanie vo veci. V tejto súvislosti poukázal Krajský súd v Trenčíne na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia sp. zn. 8Nds/3/2014 zo dňa 21.07.2014, sp. zn. 8Sžo/14,15/2009 zo dňa 23.03.2009, sp. zn. 2Sžo/15,16/2009 zo dňa 23.03.2009 a sp. zn. 1Sžo/17/2009 zo dňa 30.03.2009).

2. Podľa § 18 ods. 2 SSP ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správnomu súdu. Nižší správny súd je postúpením veci vyšším správnym súdom viazaný.

3. Podľa § 18 ods. 3 SSP ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne sudy viazané.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti po oboznámení sa s vecou dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Trenčíne postúpená nesprávne a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

5. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6S/18/2016-25 zo dňa 19.10.2016 rozhodol, že predmetnú vec postupuje Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu miestne príslušnému. Uznesenie odôvodnil tým, že dňa 01.07.2016 nadobudli účinnosť tri procesné kódexy, ktoré nahradili doteraz platný Občiansky súdny poriadok. V správnom súdnictve správny súd postupuje podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku. Poukázal na ustanovenia § 491 ods. 1, § 10, 13 ods. 1, § 18 ods. 2 SSP. Keďže v prejednávanej veci rozhodoval v prvom stupni Daňový úrad Trenčín, je miestne príslušným Krajský súd v Trenčíne, keďže v jeho obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

6. Ustanovenie § 11 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyjadruje zásadu perpetuatio fori, podľa ktorej pre určenie miestnej príslušnosti je rozhodujúci stav v čase začatia konania a miestna príslušnosť trvá až do skončenia sporu, a to aj vtedy, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili. V zmysle uvedenej zásady je teda pre určenie miestnej príslušnosti rozhodujúci časový moment (podanie návrhu na začatie konania, resp. vydanie uznesenia o jeho začatí) a k tomuto momentu určená príslušnosť trvá až do právoplatného skončenia veci, bez zreteľa na zmeny ku ktorým prípadne došlo v priebehu konania (Krajčo, J. a kolektív: Občiansky súdny poriadok. I. diel, Komentár, Eurounion, 2010, str. 84).

7. V zákonom ustanovení je zakotvená zásada, podľa ktorej sa má konanie uskutočňovať na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Znamená to, že zákon trvá na dodržiavaní kritérií stanovených v § 9

pre založenie vecnej príslušnosti a v § 84 - 89b pre založenie miestnej príslušnosti. Rozhodnutie, na ktorý súd podať žalobu, teda neponecháva na voľnú úvahu účastníka. Pre založenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sú však rozhodujúce iba okolnosti, ktoré existujú v čase začatia konania, t.j. v deň doručenia žaloby na súd alebo v deň, keď bolo vydané uznesenie o začatí konania bez návrhu (§ 82 ods. 1). Ak sa konanie začalo na vecne a miestne príslušnom súde, bude sa konanie viesť na tomto súde, teda bude trvať jeho príslušnosť až do skončenia konania (zásada trvania príslušnosti alebo perpetuatio fori). To platí aj vtedy, ak neskôr počas konania dôjde k zmene okolností rozhodujúcich pre určenie príslušnosti (napr. zmena bydliska žalovaného, zmena žaloby, pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania, zmena alebo zámena účastníka). Takáto zmena okolností totiž nemá žiadny vplyv na už raz založenú vecnú ani miestnu príslušnosť, a preto súd nemôže z tohto dôvodu vysloviť svoju vecnú alebo miestnu nepríslušnosť podľa § 104a, resp. § 105. Inštitút vecnej alebo miestnej nepríslušnosti možno totiž aplikovať iba v prípade, ak súd, na ktorý bola podaná žaloba, nebol v deň jej doručenia vecne alebo miestne príslušný. (Števček, M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. Vydanie, C. H. Beck, 2012).

8. Najvyšší súd SR poukazuje na vyššie popísanú zásadu perpetuatio fori, ktorá mala svoje zákonné vyjadrenie v Občianskom súdnom poriadku v ustanovení § 11 ods. 1 a má ho aj v Správnom súdnom poriadku v § 9 ods. 1 veta druhá. V zmysle uvedenej zásady sa príslušnosť súdu určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia. Prenesenie miestnej príslušnosti na Krajský súd v Trenčíne ani nie je pre žalobcu priaznivejšie, preto nebol dôvod na postúpenie veci. V danej veci konanie začalo na miestne príslušnom správnom súde - Krajskom súde v Bratislave a jeho miestna príslušnosť trvá až do skončenia veci.

9. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.